

DZIENNIK URZĘDOWY

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY GRANICZNEJ

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2011 r.

Nr 9

TREŚĆ:

Poz.:

ZARZĄDZENIE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY GRANICZNEJ

36 — nr 33 z dnia 2 sierpnia 2011 r. w sprawie łączności radiowej w systemach ultrakrótkofalowej łączności radiowej przy wykonywaniu zadań w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej 224

Wykaz aktów prawnych wydanych przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, nie ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Komendy Głównej Straży Granicznej Nr 9 238

Wykaz porozumień Komendanta Głównego Straży Granicznej, nie ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Komendy Głównej Straży Granicznej Nr 9 239

36

ZARZĄDZENIE NR 33

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY GRANICZNEJ

z dnia 2 sierpnia 2011 r.

w sprawie łączności radiowej w systemach ultrakrótkofalowej łączności radiowej przy wykonywaniu zadań w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej

Na podstawie art. 9 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675 i Nr 117, poz. 677), zarządza się co następuje:

Rozdział 1

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1.

1. Zarządzenie określa:
 - 1) zasady stosowania środków łączności radiowej;
 - 2) organizację łączności radiowej;
 - 3) sposób prowadzenia korespondencji radiowej,
 - w systemach ultrakrótkofalowej łączności radiowej przy wykonywaniu zadań w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej.
2. Znaki i sygnały rozpoznawcze oraz inne dane radiowe są opracowywane oraz przekazywane użytkownikom w formie decyzji Dyrektora Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Straży Granicznej, zwanego dalej „Dyrektorem Biura”.

§ 2.

Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) dane radiowe – dokument planu organizacji łączności zawierający informacje o używanych przez jednostkę organizacyjną Straży Granicznej: kryptonimach, kanałach i grupach cyfrowych;
- 2) duosimpleks – sposób pracy w kanale radiowym prowadzonej przemiennie na dwóch różnych częstotliwościach nadajnika i odbiornika, przy którym nadawanie i odbiór odbywa się na przemian;
- 3) duplex – sposób pracy w kanale radiowym, przy którym nadawanie i odbiór prowadzone jest jednocześnie na dwóch różnych częstotliwościach;
- 4) kanał radiowy – tor transmisyjny wykorzystywany do przesyłania informacji za pomocą fal elektromagnetycznych;
- 5) kanał rozmówny – kanał radiowy przydzielony do prowadzenia łączności radiowej lub jego część wykorzystywana do prowadzenia korespondencji głosowej;
- 6) KDR – Krajowe Dane Radiowe Straży Granicznej;
- 7) kierunek radiowy – sposób organizacji łączności między dwoma stacjami radiowymi;
- 8) Krajowa Sieć Współdziałania i Alarmowania (KSWiA) – sieć radiowa Policji o zasięgu krajowym, służąca do alarmowania, powiadamiania i współdziałania;
- 9) kryptonim – umowny znak rozpoznawczy korespondenta, ukrywający jego przynależność służbową, stanowiący jednocześnie indywidualny lub grupowy identyfikator;

- 10) kryptonim alarmowy – umowny znak wywołania alarmowego mający postać słów logicznych lub grup cyfrowych;
- 11) kryptonim indywidualny lub grupowy – umowny znak korespondenta lub grupy korespondentów mający postać wyrażenia literowo-cyfrowego, cyfrowego lub słowa logicznego;
- 12) kryptonim okólnikowy – umowny znak wywołania korespondentów danej sieci mający postać słów logicznych;
- 13) kryptonim współdziałania – umowny znak wywołania korespondentów z innej jednostki mający postać słów logicznych połączonych z grupami cyfrowymi;
- 14) łączność pewna – łączność na obszarach o sprawdzonym zasięgu radiowym, przy którym istnieje pewność dobrej transmisji danych i dwustronnej słyszalności;
- 15) łączność radiowa – łączność między stacjami radiowymi;
- 16) maskowanie – sposób przekazywania informacji jawnych uniemożliwiający osobom nieuprawnionym ich zrozumienie;
- 17) nasłuch – czynność polegająca na stałym monitorowaniu ruchu generowanego w relacjach radiowych;
- 18) okólnik – sposób przekazywania informacji od jednej do wielu stacji w tym samym czasie;
- 19) pasmo częstotliwości – określony zakres częstotliwości radiowych;
- 20) połączenie radiowo-telefoniczne – połączenie między abonentem radiotelefonicznym a abonentem telefonicznym;
- 21) potwierdzenie zwrotne – sposób pokwitowania przyjęcia informacji polegający na powtórzeniu w całości odebranego tekstu przez odbierającego tę informację;
- 22) praca ciągła – prowadzenie stałego nasłuchu przez wszystkie stacje radiowe wchodzące w skład danej sieci radiowej lub kierunku radiowym;
- 23) praca foniczna – sposób pracy w sieci radiowej lub kierunku radiowym, w którym przekaz informacji odbywa się głosem w czasie rzeczywistym;
- 24) praca okresowa – prowadzenie nasłuchu w relacjach radiowych w ustalonych z góry okresach czasu;
- 25) radiooperator (korespondent) – osoba przeszkolona w zakresie łączności radiowej, zajmująca się obsługą urządzeń radiowych;
- 26) radiotelefon – urządzenie nadawczo-odbiorcze przeznaczone do przesyłania informacji drogą radiową;
- 27) relacja radiowa – przekazywanie informacji drogą radiową w sieci lub w kierunku radiowym;
- 28) retransmisja – automatyczne przekazywanie informacji polegające na nadawaniu przez stację radiową sygnału odbieranego z innej stacji radiowej;

- 29) semidupleks – sposób pracy radiowej gdzie z jednej strony łącza radiowego pracuje się sposobem duosimpleksowym, a z drugiej sposobem duplexowym;
- 30) sieć radiowa – sposób organizacji łączności radiowej z udziałem co najmniej 3 korespondentów;
- 31) sieć radiowa kierowania – sieć radiowa przeznaczona wyłącznie do przekazywania rozkazów i poleceń oraz otrzymywania meldunków i informacji;
- 32) sieć radiowa współdziałania – sieć radiowa służąca do zabezpieczenia łączności między różnymi jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz innymi służbami uczestniczącymi we wspólnie prowadzonych działaniach;
- 33) sieć ruchoma – zespół stacji radiowych utrzymujących łączność, z których co najmniej jedna stacja radiowa jest ruchoma, działających według wspólnych danych radiowych;
- 34) sieć ruchoma o stałym obszarze pracy – zespół stacji radiowych utrzymujących łączność na ściśle określonym terenie działania;
- 35) sieć ruchoma o zmiennym obszarze pracy – zespół stacji radiowych zorganizowanych doraźnie, pracujących na nieokreślonym terenie działania;
- 36) sieć stała – zespół stacji stałych utrzymujących łączność radiową;
- 37) simpleks – sposób pracy radiowej polegający na wykorzystaniu jednej częstotliwości, przy którym nadawanie i odbiór odbywają się na przemian;
- 38) sprawdzenie tożsamości – proces polegający na identyfikacji korespondenta przy użyciu odpowiednich haseł, pytań i odpowiedzi;
- 39) stacja główna – wyznaczona stacja radiowa kierująca ruchem w relacjach radiowych;
- 40) stacje podległe – pozostałe stacje radiowe nie będące stacją główną w relacjach radiowych;
- 41) stacja radiowa – urządzenie nadawczo-odbiorcze służące do nadawania i odbioru informacji drogą radiową, np. radiotelefon;
- 42) stacja retransmisyjna (radioprzemiennikowa) – bezobsługowe urządzenie nadawczo-odbiorcze umożliwiające retransmisję sygnału radiowego w celu zwiększenia zasięgu łączności radiowej;
- 43) stacja ruchoma – stacja radiowa zainstalowana na pojeździe, statku powietrznym, jednostce pływającej lub noszona przez użytkownika;
- 44) stacja stała – stacja radiowa zainstalowana w obiekcie stacjonarnym (nieruchomości);
- 45) sygnał alarmowy – sygnał radiowy, informujący o określonym stanie alarmu;
- 46) sygnał ciszy radiowej – sygnał radiowy, informujący o zakazie pracy stacji radiowych w trybie nadawania;
- 47) sygnał radiowy – krótki wyrazowy, literowy, cyfrowy lub mieszany, umowny sygnał oznaczający ściśle określoną informację w relacjach radiowych;
- 48) sygnał selektywnego wywołania – sygnał pozwalający na automatyczne wywołanie określonego abonenta lub grupy abonentów;
- 49) sygnał tajnego dowodzenia i kierowania – sygnał radiowy informujący o zakodowanym poleceniu działania, poleceniu zaprzestania działania lub zaszyfrowany w swej treści meldunek;
- 50) sygnał wywoławczy KSWiA – sygnał wywoławczy używany przy nawiązywaniu łączności w KSWiA, w przypadku gdy nie są znane kryptonimy najbliższych stacji prowadzących nastuch na kanale tej sieci;
- 51) telefonogram – informacja wyrażona na piśmie, która przekazywana jest głosem w sieciach i kierunkach radiowych;
- 52) trunking – system łączności radiowej polegający na automatycznym i dynamicznym przydziale puli kanałów radiowych pomiędzy grupą użytkowników;
- 53) transmisja – przenoszenie informacji od stacji początkowej do stacji końcowej poprzez zestawione łącze np. radiowe;
- 54) wyciąg z danych radiowych – dokument zawierający informacje niezbędne do prowadzenia wymiany korespondencji w relacjach radiowych.

Rozdział 2

ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ

§ 3.

W celu zapewnienia ciągłości działań prowadzonych przez jednostki organizacyjne Straży Granicznej, służby łączności Straży Granicznej organizują łączność radiową w wydzielonych pasmach częstotliwości dla sieci: kierowania, współdziałania i alarmowania.

§ 4.

1. Dane radiowe do pracy w sieci radiowej, zwanej dalej „SR” oraz kierunku radiowym, zwanym dalej „KR”, opracowuje właściwy kierownik komórki łączności jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub osoba przez niego upoważniona, na podstawie danych określonych przez Dyrektora Biura, o których mowa w § 1 ust. 3.
2. Dane radiowe zawierają:
 - 1) kryptonimy użytkowników SR lub KR;
 - 2) nazwy użytkowników SR lub KR;
 - 3) wykaz kanałów radiowych, a w przypadku pracy w łączności cyfrowej numery i/lub nazwy grup roboczych;
 - 4) sygnały radiowe.
3. Dane radiowe mogą zawierać informacje uzupełniające, np. opis procedury, hasła i klucze do sprawdzania tożsamości korespondentów.
4. Dane radiowe lub wyciągi z danych radiowych uzupełniają się o odpowiednie kryptonimy korespondentów.
5. Wyciągi z danych radiowych zawierają informacje umożliwiające pracę w SR i KR. Wyciąg z danych radiowych sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 1 do zarządzenia.
6. KDR, zawierające informacje o wszystkich korespondentach radiowych Straży Granicznej są dokumentami, którym nadaje się klauzulę „POUFNE”. Dokumenty zawierające dane radiowe jednostek niższego szczebla są dokumentami, którym nadaje się co najmniej klauzulę „ZASTRZEŻONE”, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych.
7. Wyciągi z danych radiowych, w zależności od zawartej w nich treści są dokumentami jawnymi, zastrzeżonymi lub poufnymi.

8. Dopuszczalny jest przydział kryptonimów radiowych ściśle związanych z miejscem pełnienia służby (np. GATE 1) lub pojazdem (np. AUTO 01). Kryptonimy te muszą być wybrane z puli przydzielonej w KDR i muszą być wyszczególnione w odpowiednich dokumentach zawierających dane radiowe (Oddziałowe Dane Radiowe, wyciągi z danych radiowych, itp.).
9. Stosowanie kryptonimów radiowych innych niż przydzielone w KDR dla korespondentów radiowych dopuszczalne jest tylko i wyłącznie we własnych ruchomych sieciach radiowych (bez stacji stałej). Kryptonimy te muszą być wyszczególnione w odpowiednich dokumentach zawierających dane radiowe (plan łączności stały lub doraźny, Dane Radiowe Zarządu, Biura, itp.). Sposób prowadzenia korespondencji radiowej nie ulega zmianie.

§ 5.

1. System łączności radiowej może być organizowany według poniżej zestawionych sposobów:
 - 1) sieci stałe;
 - 2) sieci ruchome o stałym obszarze pracy;
 - 3) sieci ruchome o zmiennym obszarze pracy;
 - 4) kierunki radiowe stałe lub ruchome;
 - 5) systemy łączności trunkingowej;
 - 6) systemy łączności komórkowej, przywoławczej, transmisji danych, retransmisyjnej i central radiowych, łącznie z retransmisją sygnałów.
2. W celu zwiększenia zasięgu organizowane są sieci retransmisyjne. W ich skład wchodzi stacje stałe sterowane przewodowo lub radiowo i stacje ruchome.
3. Schematy różnych rodzajów sieci radiowych wchodzących w skład systemu łączności radiowej Straży Granicznej określają załączniki nr 2-6 do zarządzenia. Legendę do schematów sieci, o których mowa w załącznikach nr 2-6 do zarządzenia określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 6.

1. Łączność radiowa współdziałania Straży Granicznej z innymi służbami, w tym również służbami państw sąsiednich jest organizowana na podstawie zawartych porozumień.
2. Łączność radiowa dla współdziałania Straży Granicznej z innymi służbami, w tym również służbami państw sąsiednich, realizowana jest przez:
 - 1) wydzielanie sieci radiowych, grup rozmównych, kierunków radiowych;
 - 2) udostępnianie danych radiowych i sprzętu.
3. Sposób organizacji łączności współdziałania Straży Granicznej z innymi służbami, dla działań o charakterze ogólnokrajowym lub prowadzonych na obszarze kilku województw, określa w drodze decyzji Dyrektor Biura.
4. Sposób organizacji łączności współdziałania Straży Granicznej z innymi służbami na obszarze działania jednostki organizacyjnej Straży Granicznej określa odrębną decyzją kierownik jednostki organizacyjnej Straży Granicznej na podstawie zawartych porozumień.
5. Korespondenci radiowi nie podlegający Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, którzy uzyskali zgodę na czasową lub stałą pracę w relacjach radiowych Straży Granicznej są zobowiązani w czasie prowadze-

nia korespondencji radiowej przestrzegać przepisów zawartych w niniejszym zarządzeniu w zakresie zasad stosowania środków łączności radiowej oraz sposobów prowadzenia korespondencji radiowej. Uzyskanie zgody na pracę jest uzależnione od przeprowadzenia szkolenia dla potencjalnych użytkowników, którzy potwierdzają własnoręcznym podpisem fakt przeszkolenia.

§ 7.

KSWiA służy do:

1. Przekazywania sygnałów lub krótkich informacji do stacji głównej przez stacje podległe w wypadku niemożności szybkiego ich przekazania na kanale radiowym własnej sieci:
 - 1) przekazywania sygnałów lub krótkich informacji do stacji głównej przez stacje podległe w wypadku niemożności szybkiego ich przekazania na kanale radiowym własnej sieci;
 - 2) nawiązywania łączności w celu współdziałania lub alarmowania między służbami resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz innymi służbami a jednostkami Policji.
2. Nawiązywania łączności w celu współdziałania lub alarmowania między służbami resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz innymi służbami a jednostkami Policji.

Rozdział 3

ZASADY STOSOWANIA ŚRODKÓW ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ

§ 8.

1. Użytkowanie urządzeń radiowych jest możliwe wyłącznie przez użytkowników:
 - 1) przeszkolonych w zakresie obsługi urządzeń łączności radiowej eksploatowanych w Straży Granicznej oraz w zakresie przepisów zawartych w niniejszej instrukcji;
 - 2) znających aktualne dane radiowe.
2. Użytkownik środków łączności radiowej odpowiada za ochronę tych urządzeń przed dostępem osób nieuprawnionych.
3. Właściwy kierownik komórki łączności jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub osoba przez niego upoważniona jest odpowiedzialny za cykliczne przeprowadzanie szkoleń użytkowników urządzeń łączności co najmniej raz w roku. Szkolenie powinno być ewidencjonowane i powinno kończyć się testem zaliczeniowym.

§ 9.

1. Korespondencję radiową prowadzi się tylko w przydzielonych kanałach radiowych.
2. Podczas prowadzenia korespondencji obowiązuje zasada: „Minimum czasu nadawania - maksimum treści”.
3. Nawiązanie łączności polega na wywołaniu i zgłoszeniu się na to wywołanie właściwego korespondenta. W przypadku wystąpienia wątpliwości co do tożsamości korespondenta, sprawdza się jego tożsamość według zasad określonych w wytycznych wydanych przez

- Dyrektora Biura. O przypadkach braku lub błędnego potwierdzenia tożsamości melduje się niezwłocznie bezpośrednio przełożonemu.
4. Korespondencję radiową prowadzi się w celu:
 - 1) nadawania i odbioru sygnałów radiowych oraz poleceń i meldunków;
 - 2) wymiany wiadomości służbowych;
 - 3) nadawania i odbioru telefonogramów w przypadku braku łączności telefonicznej.
 5. Poza pracą foniczną w SR i KR dopuszczalne jest przekazywanie sygnałów wykorzystywanych do sterowania przetwornikami elektroakustycznymi, elektromagnetycznymi lub elektrooptycznymi oraz danych zawierających informacje o pozycji geograficznej.
 6. Transmisja informacji łączami radiotelefonicznymi np. sygnałów telegrafii tonowej, fototelegrafii, sygnałów transmisji danych wymaga zgody Dyrektora Biura.
 7. Zabrania się przekazywania za pomocą lub z wykorzystaniem środków łączności radiowej informacji niejawnych.
 8. Podczas przetwarzania, w tym przekazywania danych osobowych, należy przestrzegać przepisów o ochronie danych osobowych. W szczególności należy zapewnić warunki uniemożliwiające osobom nieupoważnionym zapoznanie się z przetwarzanymi, w tym przekazywanymi danymi osobowymi.
 9. Zabrania się przekazywania stopni służbowych, nazwisk osób funkcyjnych oraz nazw i czynności o charakterze specjalnym. Wiadomości jawne można ponadto zabezpieczyć poprzez stosowanie maskowania korespondencji.
 10. W czasie prowadzenia korespondencji obowiązuje forma zwracania się do korespondentów w drugiej osobie liczby pojedynczej - „Ty”. Dla okólnika obowiązuje forma bezosobowa.
 11. Wywoływanie korespondenta może odbywać się w następujący sposób:
 - 1) głosem;
 - 2) tonem;
 - 3) przy pomocy sygnału selektywnego wywołania;
 - 4) przy pomocy skrytego wywołania, w tym w systemie automatycznym.
 12. Określa się następujący sposób pracy radiowej:
 - 1) simpleks;
 - 2) duosimpleks;
 - 3) dupleks;
 - 4) semidupleks.
 13. Podczas wymiany korespondencji radiowej stosuje się następujący sposób potwierdzenia jej odbioru:
 - 1) za potwierdzeniem zwrotnym;
 - 2) za pokwitowaniem;
 - 3) bez pokwitowania.
 14. W systemach nadzorowanych komputerowo, z automatycznym znamiennikiem „logo” na żądanie stacji głównej; za pokwitowanie uznaje się naciśnięcie przycisku nadawania.
 15. W przypadku braku łączności pewnej, przekazywanie korespondencji prowadzi się za pośrednictwem stacji pośredniczącej.
 16. Operatorzy stacji stałych wyposażonych w odpowiednie urządzenia realizują połączenia radiowo-telefonicz-

ne między abonentami sieci radiowych i upoważnionymi abonentami telefonicznymi.

17. Operator stacji stałej dokonujący połączeń, w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania zasad prowadzenia korespondencji radiowej przez któregokolwiek z abonentów, niezwłocznie reaguje na to zdarzenie oraz melduje o tym fakcie bezpośrednio przełożonemu.
18. W systemach cyfrowych i centralach radiowych upoważnienie do połączeń radiowo-telefonicznych dokonywane jest przez nadanie odpowiedniego uprawnienia do automatycznego ruchu radiowo-telefonicznego.

Rozdział 4

SPOSOBY PROWADZENIA KORESPONDENCJI RADIOWEJ

§ 10.

1. Przed rozpoczęciem nadawania każdy operator obowiązany jest upewnić się, czy kanał rozmówny nie jest zajęty. W przypadku jego wykorzystywania przez innych korespondentów, należy zaczekać do czasu zakończenia wymiany korespondencji.
2. Zasadniczym rodzajem pracy w relacjach radiowych jest prowadzenie nasłuchu. Nadawanie ma miejsce w następujących przypadkach:
 - 1) zgłoszenia się na wywołanie korespondenta dla odebrania określonej informacji;
 - 2) wywołania określonego korespondenta i wysłania informacji;
 - 3) transmisji danych.
3. Jakość korespondencji radiowej prowadzonej głosem zależy od sposobu jej przekazania oraz od jakości łączności i słyszalności. Należy mówić możliwie krótko, zwięźle, wyraźnie i zrozumiale akcentować.
4. Jakość łączności radiowej oceniana jest na podstawie słyszalności rozmów prowadzonych przez korespondenta. Pytań i odpowiedzi dotyczących słyszalności np. „jak mnie słyszysz”, „słyszę cię dobrze, słabo”, nie stosuje się tak długo, jak długo możliwy jest poprawny odbiór. Używa się ich jedynie przy słabej słyszalności. W przypadku konieczności prowadzenia korespondencji w warunkach słabej słyszalności np. praca na skraju zasięgu radiowego, poprawę łączności uzyskuje się przez:
 - 1) zatrzymanie pojazdu i prowadzenie korespondencji w czasie postoju;
 - 2) opuszczenie pojazdu lub budynku w przypadku korzystania z radiotelefonu przenośnego;
 - 3) wybranie przez operatora stacji ruchomej stanowiska wyżej położonego, dogodnego dla utrzymania łączności;
 - 4) wyłączenie lub obniżenie progu blokady szumów.
5. Podczas wymiany korespondencji w warunkach słabej słyszalności ważniejsze zwroty powtarza się dwukrotnie, a w razie niezrozumienia należy stosować zgłoszanie określone w Tabeli oznaczeń literowych używanych przy zgłoszkowaniu, określonej w załączniku nr 8 do zarządzenia. Przy korespondencji prowadzonej w języku polskim - polską wersję, natomiast przy prowadzeniu korespondencji w innym języku - wersję angielską.

6. Kryptonimów radiowych nie odменя się.

Oddział 1

Nawiązywanie łączności i wymiana korespondencji radiowej

§ 11.

1. Wywoływanie korespondenta głosem dokonywane jest przez nadanie:

- 1) kryptonimu stacji lub korespondenta – 1 raz;
- 2) zwrotu „TU” – 1 raz;
- 3) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;
- 4) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz
na przykład: – „PM 544-21 TU KT 544-99, ODBIÓR”,
– „MARSTU JOWISZ, ODBIÓR”.

2. W przypadku niezgłoszenia się korespondenta wywołanie należy powtórzyć, jednak nie więcej niż dwukrotnie. Ponowne wywołanie korespondenta należy rozpocząć niezwłocznie jak to tylko możliwe. W przypadku niezgłoszenia się korespondenta stacja wywołująca podejmuje próbę nawiązania łączności za pośrednictwem innej stacji w tej sieci, na przykład:

- „PM 544-34 TU KT 544-99, wywołaj dla mnie KT 544-21, ODBIÓR”, – „KOBRA TU JOWISZ, wywołaj dla mnie MARS, ODBIÓR”.

3. Jeżeli nawiązanie łączności jest inicjowane przez stację ruchomą, to oprócz próby uzyskania łączności za pośrednictwem innego korespondenta sieci, stacja ta powinna zmienić lokalizację, jeżeli jest to możliwe, a następnie ponowić wywołanie korespondenta.

4. Zgłoszenie się na wywołanie głosem dokonuje się przez nadanie:

- 1) zwrotu „TU” – 1 raz;
- 2) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;
- 3) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „TU PM 544-21, ODBIÓR”, – „TU METEOR, ODBIÓR”.

5. W przypadku wywoływania stacji przez kilku korespondentów jednocześnie, zgłoszenie się na to wywołanie dokonuje się przez nadanie:

- 1) zwrotu „TU” – 1 raz;
- 2) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;
- 3) zwrotu „ZGŁASZAM SIE DLA” – 1 raz;
- 4) kryptonimu jednej z wywołujących stacji – 1 raz;
- 5) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz.

6. Przy łączności pewnej i braku zakłóceń, w czasie krótkich rozmów prowadzonych między operatorami, zezwala się na prowadzenie korespondencji bez stosowania kryptonimów i na zakończenie nadawania bez zwrotu „ODBIÓR”. W takim przypadku przechodzenie na odbiór określa się według intonacji głosu lub treści rozmowy, na przykład:

- „Czy zezwalasz wykonać zadanie?”, – „Zezwalam”.

7. Wywołanie głosem w sieci KSWiA odbywa się przy użyciu indywidualnego kryptonimu żądanej stacji głównej lub sygnału KSWiA i dokonuje się przez nadanie:

- 1) sygnału KSWiA lub kryptonimu indywidualnego żądanej stacji – 1 raz;
- 2) zwrotu „TU” – 1 raz;
- 3) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;

4) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,

na przykład: – „JOWISZ TU SATURN, ODBIÓR”,
– „PK 121-55 TU KM 544-21, ODBIÓR”, – „JOWISZ
TU KM 544-21, ODBIÓR”.

8. W razie niezgłoszenia się stacji nasłuchującej po dwukrotnej próbie wywołania głosowego, wywołanie należy rozpocząć niezwłocznie jak to tylko możliwe.

9. Wywołanie głosem w sieciach współdziałania odbywa się przy użyciu kryptonimów własnych korespondentów, wymienionych w danych radiowych. W przypadku doraźnie nawiązywanej łączności organizowanej metodą wymiany danych radiowych, przy użyciu kryptonimu okólnikowego, wywołanie dokonywane jest przez nadanie:

- 1) znanego kryptonimu stacji współdziałającej lub kryptonimu okólnikowego – 1 raz;
- 2) zwrotu „TU” – 1 raz;
- 3) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;
- 4) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz.

10. Wywołanie korespondentów przy pomocy sygnału selektywnego wywołania stosowane jest tylko w odniesieniu do korespondentów własnej sieci lub kierunku radiowego w relacji: stacja główna – stacje podległe i odwrotnie. Wywołanie to może być kierowane do jednego lub grupy korespondentów.

11. Wywołanie stacji podległej przez stację główną przy użyciu sygnału selektywnego wywołania polega na:

- 1) wybraniu numeru wywoływanej korespondenta;
- 2) nadaniu tego numeru.

12. Zgłoszenie się operatora wywoływanej stacji podległej polega na nadaniu zwrotnym własnego identyfikatora selektywnego wywołania, co powoduje wyświetlenie na manipulatorze stacji głównej identyfikatora zgłaszającej się stacji.

13. Wywołanie stacji głównej przez operatora stacji podległej dokonuje się przy użyciu sygnału selektywnego wywołania i polega na wciśnięciu przycisku „selektywne wywołanie”, znajdującego się na manipulatorze stacji.

14. Zgłoszenie się operatora stacji głównej, w zależności od jej wyposażenia, polega na:

- 1) zwrotnym wysłaniu sygnału selektywnego wywołania do korespondenta wywołującego w sposób automatyczny;
- 2) zgłoszeniu się głosem z podaniem kryptonimu wywołującej stacji;
- 3) zgłoszeniu się głosem w sposób ogólny, na przykład:
– „ZGŁASZAM SIE DLA PM 544-21, ODBIÓR”, –
„TU KT 320-22, ODBIÓR”.

15. W systemach cyfrowych proces nawiązywania łączności dokonywany jest automatycznie, w sposób analogiczny do selektywnego wywołania. Na wyświetlaczu radiotelefonu wskazywany jest kryptonim, numer lub nazwa słowna korespondenta lub grupy rozmownej i jednocześnie pojawia się sygnał akustyczny sygnalizujący połączenie radiowe. Jeżeli ze względu na warunki nie jest możliwa ciągła obserwacja wyświetlacza, należy zastosować klasyczne wywołanie głosem, za pomocą przydzielonych kryptonimów indywidualnych, grupowych lub alarmowych. Przy łączności pewnej i małej intensywności wymiany korespondencji w sieci, operator stacji podległej mo-

że bezpośrednio po nadaniu sygnału selektywnego wywołania przystąpić do nadania treści korespondencji.

§ 12.

1. Wymiany korespondencji radiowej dokonuje się po uprzednim nawiązaniu łączności z żądanym korespondentem. Przy łączności pewnej wymiana korespondencji może być prowadzona z pominięciem tej zasady. Wiadomości alarmowe i okólnikowe mogą być przekazywane bez uprzedniego nawiązywania łączności.
2. Przekazywanie korespondencji odbywa się przez nadanie:
 - 1) kryptonimu stacji korespondenta – 1 raz;
 - 2) zwrotu „TU” – 1 raz;
 - 3) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;
 - 4) przekazu informacji – 1 raz;
 - 5) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „PM 530-01 TU KM 544-21, ZADANIE WYKONAŁEM, ODBIÓR”, – „JOWISZ TU SATURN, PRZYSTĄP DO WYKONANIA ZADANIA, ODBIÓR”.
3. Potwierdzenie przyjęcia korespondencji odbywa się przez nadanie:
 - 1) zwrotu „TU” – 1 raz;
 - 2) kryptonimu stacji własnej – 1 raz;
 - 3) zwrotu „ZROZUMIAŁEM” lub powtórzeniu treści polecenia – 1 raz;
 - 4) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „TU KT 533-22, ZROZUMIAŁEM, ODBIÓR”, – „TU KOLIBER, PRZYSTĘPUJE DO WYKONANIA ZADANIA, ODBIÓR”.
4. W przypadku niezrozumienia treści przekazanej informacji należy użyć zwrotu: „POWTÓRZ”, na przykład:
– „TU PK 544-21, POWTÓRZ, ODBIÓR”, – „TU KOBRA, POWTÓRZ, ODBIÓR”.
5. Operator stacji nadającej korespondencję po usłyszeniu zwrotu „POWTÓRZ” zobowiązany jest do powtórzenia informacji.
6. Przy łączności pewnej w trakcie wymiany korespondencji w sieci, dopuszcza się stosowanie przez operatorów skróconych kryptonimów lub pomijanie kryptonimów i zwrotów „ODBIÓR” oraz „TU”, na przykład:
– „31, ZROZUMIAŁEM” lub – „ZROZUMIAŁEM”.
7. Przy łączności pewnej w trakcie wymiany korespondencji w sieci, dopuszcza się stosowanie przez operatorów skróconych kryptonimów lub pomijanie kryptonimów i zwrotów „ODBIÓR” oraz „TU” z uwzględnieniem skracania kryptonimu dla stacji głównej oraz przypadków kiedy w tym samym czasie w SR pracuje kilku korespondentów posiadających takie same, dwie ostatnie cyfry kryptonimu, na przykład dla kryptonimu PK 405-31 i PK 406-31:
– „405 ZROZUMIAŁEM” lub – „05-31 ZROZUMIAŁEM” lub – „ZROZUMIAŁEM”.
8. Przy łączności prowadzonej sposobem pracy duplex dopuszcza się pominięcie zwrotu „ODBIÓR”.
9. Zwrot „KONIEC” lub „BEZ ODBIORU” stosuje się zawsze jako informację całkowitego zakończenia łączności w sieci radiowej. Wyłączenie urządzenia radiowego lub przejście na nasłuch na innym kanale następuje po uzyskaniu zezwolenia stacji głównej lub na polecenie

zakończenia łączności, na przykład:

- „KL 111 -00, WSZYSTKIE ZADANIA WYKONAŁEM, CZY MOGE ZAKOŃCZYĆ PRACĘ, ODBIÓR”, – „TU KL 111 -00, ZROZUMIAŁEM, PM 544-21 ZEZWALAM ZAKOŃCZYĆ PRACĘ, ODBIÓR”, – „TU PM 544-21, ODEBRAŁEM, KONIEC”, – „MARS TU JOWISZ, KONIEC OPERACJI, WYŁĄCZ URZĄDZENIA, ODBIÓR”, – „TU MARS, ZROZUMIAŁEM, BEZ ODBIORU”.

Oddział 2

Przekazywanie wiadomości okólnikiem

§ 13.

1. Przed nadaniem wiadomości okólnikiem przekazuje się:
 - 1) kryptonim okólnikowy – 1 raz;
 - 2) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 3) kryptonim stacji własnej – 1 raz;
 - 4) treść informacji: „PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ODBIORU” – 1 raz,
na przykład: „ORKAN TU PM 111 -00, PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO ODBIORU”.
 2. Uprzedzenie o nadawaniu wiadomości okólnikiem można powtórzyć. Po upływie około 1 minuty stacja przystępuje do nadania wiadomości okólnikiem.
 3. W warunkach łączności pewnej przekazywanie krótkich informacji dokonywane jest bez uprzedzenia, na przykład:
 - „ORKAN TU PM 111 -00, ZATRZYMAĆ NIEBIESKIEGO MERCEDESA NUMER AX 1958, ODBIÓR”.
 4. W przypadku przekazywania wiadomości okólnikiem w warunkach słabej słyszalności, treść okólnika powtarza się dwukrotnie, na przykład:
 - „ORKAN TU PM 111 -00, ZATRZYMAĆ NIEBIESKIEGO MERCEDESA NUMER AX 1958, POWTARZAM, ZATRZYMAĆ NIEBIESKIEGO MERCEDESA NUMER AX 1958, ODBIÓR”.
 5. Wiadomości przekazywanej okólnikiem nie kwituje się, chyba że zachodzi konieczność uzyskania jej potwierdzenia. W takim przypadku operator stacji nadającej okólnik, przed zwrotem „ODBIÓR” podaje zwrot: „KWITOWAĆ WEDŁUG KOLEJNOŚCI WYWOŁANIA”, a następnie wywołuje stację według ustalonej kolejności, na przykład:
 - „ORKAN TU POLAM, ZATRZYMAĆ NIEBIESKIEGO MERCEDESA O NUMERZE REJESTRACYJNYM AX 1958, KWITOWAĆ WEDŁUG KOLEJNOŚCI WYWOŁANIA”, – „PM 544-21, ODBIÓR”, – „TU PM 544-21, ZROZUMIAŁEM, ODBIÓR”.
- Po usłyszeniu odpowiedzi operator stacji głównej wzywa kolejnego korespondenta do pokwitowania, na przykład:
„PM 544-22, ODBIÓR”.
- Gdy obsługujący stację podległą użyje zwrotu „POWTÓRZ”, operator stacji głównej obowiązany jest do powtórzenia treści korespondencji, na przykład:
– „ORKAN TU PM 111 -00, POWTARZAM, ZATRZYMAĆ NIEBIESKIEGO MERCEDESA O NUMERZE REJESTRACYJNYM AX 1958, ODBIÓR”.
6. W sieciach radiowych, których korespondenci są wyposażeni w urządzenia przystosowane do transmisji sygnałów selektywnego wywołania, dopuszczalne jest

stosowanie takich sygnałów zamiast kryptonimu okólnikowego.

Oddział 3

Sygnały tajnego dowodzenia i kierowania oraz inne sygnały radiowe

§ 14.

1. Sygnały tajnego dowodzenia i kierowania nadaje się bez uprzedniego wywołania korespondenta, w następujący sposób:
 - 1) kryptonim stacji korespondenta – 1 raz;
 - 2) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 3) kryptonim stacji własnej – 1 raz;
 - 4) zwrot „UWAGA” sygnał – 2 razy;
 - 5) zwrot „ODBIÓR” – 1 raz.
2. W przypadku łączności pewnej nadaje się:
 - 1) kryptonim stacji korespondenta – 1 raz;
 - 2) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 3) kryptonim stacji własnej – 1 raz;
 - 4) sygnał – 1 raz,
na przykład: – „PM 544-21TU KM 111 -00, UWAGA –TORNADO – UWAGA –TORNADO – ODBIÓR”, – „PM 544-21TU KM 111 -00 –TORNADO”.
3. Odwołanie sygnału tajnego dowodzenia i kierowania lub innego sygnału radiowego nadaje się bezpośrednio po ustaniu przyczyny, z powodu której został nadany, w następujący sposób:
 - 1) kryptonim stacji korespondenta – 1 raz;
 - 2) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 3) kryptonim stacji własnej – 1 raz;
 - 4) zwrot „UWAGA, ODWOŁUJE.....” – 2 razy;
 - 5) zwrot „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „PM 544-21 TU 111 -00, UWAGA – ODWOŁUJE TORNADO – UWAGA, ODWOŁUJE TORNADO – ODBIÓR”.
4. Pokwitowanie odebranego sygnału lub jego odwołanie nadaje się niezwłocznie po jego odebraniu przez powtórzenie sygnału, na przykład:
– „TU PM 544-21, ZROZUMIAŁEM –TORNADO – ODBIÓR”, – „TU PM 544-21, ZROZUMIAŁEM –TORNADO – ODWOŁANE – ODBIÓR”.
5. Odwołania sygnału może dokonać wyłącznie stacja, która go nadała, a w wyjątkowym przypadku stacja nadrzędna wobec stacji nadającej.
6. Nadawanie sygnałów tajnego dowodzenia i kierowania lub sygnałów alarmowych okólnikiem odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w § 13.
7. W przypadku konieczności przekazania wiadomości do określonego korespondenta za pośrednictwem innej stacji należy nadać do stacji pośredniczącej polecenie przekazania jej do stacji docelowej, na przykład:
– „PR 450-00 TU KM 111 -00, PRZEKAŻ DLA TR 335-33 POLECENIE O ODWOŁANIU POSZUKIWAN SAMOCHODU MARKI MERCEDES NUMER AX 1958, ODBIÓR”.
8. Operator stacji pośredniczącej kwituje przyjęcie odebranej wiadomości zgodnie z zasadami, po czym nawiązuje łączność z korespondentem docelowym i przekazuje mu wiadomość. Operator stacji docelowej

kwituje odebranie informacji, po czym operator stacji pośredniczącej przekazuje informację o przekazaniu wiadomości do operatora, na przykład:

- „KM 111 -00 TU PR 450-00, POLECENIE PRZEKAZAŁEM DOTR 335-33 O GODZINIE 23.30, ODBIÓR”,
- „JOWISZ TU SATURN, POLECENIE PRZEKAZAŁEM DO KOTARA O GODZINIE 23.30, ODBIÓR”.

9. W przypadku niemożności przekazania korespondencji do stacji docelowej, operator stacji pośredniczącej obowiązany jest do powiadomienia o tym operatora stacji nadającej, na przykład:

- „KM 111 -00TU PR 450-00, POLECENIA DOTR 335-33 PRZEKAZAĆ NIE MOGE, ODBIÓR”,
- „JOWISZ TU SATURN, POLECENIA DO KOTARA PRZEKAZAĆ NIE MOGE, ODBIÓR”.

Oddział 4

Sposoby postępowania w przypadku odebrania wywołania „RATUNEK”

§ 15.

1. W przypadku odebrania wywołania „RATUNEK” należy:
 - 1) bezwzględnie zgłosić się na wywołanie;
 - 2) ustalić miejsce wypadku, kto wzywa pomocy, ilość osób poszkodowanych, zakres pomocy;
 - 3) powiadomić przełożonego o zdarzeniu;
 - 4) powiadomić stosowne służby: pogotowie, Policję, straż pożarną, podjąć inne niezbędne działania, np. powiadomić inne jednostki będące w pobliżu zdarzenia;
 - 5) wyznaczyć osobę, która będzie utrzymywać łączność na bieżąco.
2. Sygnał wywołania nadaje się podając:
 - 1) kryptonim wywołania do wszystkich stacji „RATUNEK” – 1 raz;
 - 2) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 3) kryptonim własny (stacji własnej) – 1 raz;
 - 4) zwrot „ODBIÓR” – 1 raz.
3. W przypadku braku zgłoszenia na wywołanie, wywołujący zmienia kanał radiowy i ponawia próby, na przykład:
– „RATUNEK, TU PM 544-21, ODBIÓR”, – „PM 544-21 TU PM 405-00, JAK MOGE CI POMÓC, ODBIÓR”, – „TU PM 544-21, MIAŁEM WYPADEK, POTRZEBNA KARETKA, ODBIÓR”, – „TU PM 405-00, PODAJ DOKŁADNE MIEJSCE I LICZBE POSZKODOWANYCH OSÓB, ODBIÓR”, – „JAKIEŚ PIĘĆ KILOMETRÓW ZA ŚWIERADOWEM W KIERUNKU SZKLARSKIEJ POREBY, DWIE OSOBY, JEDNA Z NICH JEST NIEPRZYTOMNA”, – „TU PM 405-00, ODEBRAŁEM, ZABEZPIECZ MIEJSCE I CZEKAJ NA POMOC, ODBIÓR”.
4. W przypadku zagrożenia życia, zdrowia korespondenta lub innej osoby dopuszczalne jest pominięcie obowiązujących przepisów radiowych, jeżeli będzie to miało wpływ na sprawniejszy i szybszy przepływ informacji.

Oddział 5

Wywołanie korespondenta innej SR w przypadku gdy nie znamy jego kryptonimu

§ 16.

1. Wywołanie korespondenta innej sieci, np. KSWiA w przypadku kiedy nie jest nam znany jego kryptonim, realizujemy poprzez podanie odpowiedniego kryptonimu obowiązującego do współdziałania.
2. Wywołanie następuje poprzez:
 - 1) podanie kryptonimu (obecnie obowiązującego) np. „MARS” – 1 raz;
 - 2) podanie zwrotu „TU” – 1 raz;
 - 3) podanie własnego kryptonimu – 1 raz;
 - 4) podanie zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz.

Wszyscy operatorzy stacji bazowych, którzy tego typu wywołanie usłyszą mają obowiązek zgłoszenia się.
3. Wywołanie:
„MARS TU PM 544-21 ODBIÓR”. Zgłoszenie na wywołanie: przy zgłoszeniu podaje się pełny kryptonim stacji wołającej jak również własnej: „PM 544-21 TU PP 470-00 ODBIÓR”. Następnie korespondencję prowadzimy używając tylko kryptonimów własnych na ogólnie przyjętych zasadach.

Oddział 6

Realizacja połączeń radiowo-telefonicznych

§ 17.

1. Abonent telefoniczny, o ile ma uprawnienia do tego typu połączeń, chcąc uzyskać połączenie z określonym korespondentem radiowym wykonuje następujące czynności:
 - 1) wybiera właściwy numer telefonu radiowej stacji stałej;
 - 2) żąda połączenia z określonym korespondentem radiowym podając jego kryptonim, numer sieci, grupy lub kanału, swoje nazwisko oraz swój kryptonim.
2. Operator stałej stacji radiowej dokonuje połączenia w sposób następujący:
 - 1) sprawdza czy dany abonent telefoniczny figuruje w spisie osób upoważnionych do uzyskania połączeń;
 - 2) wywołuje żadanego korespondenta radiowego i informuje go o mającej nastąpić rozmowie radiowo-telefonicznej podając kryptonim abonenta telefonicznego;
 - 3) dokonuje połączenia i prowadzi nastuch korespondencji, na przykład:
 - „PK 544-21 TU PK 121 -00, ODBIÓR”, – „TU PK 544-21, ODBIÓR”, – „ŁĄCZE Z PK 122-33, PROSZE MÓWIĆ”.
3. Korespondent radiowy chcąc uzyskać połączenie z abonentem telefonicznym wykonuje następujące czynności:
 - 1) wywołuje stację stałą;
 - 2) żąda połączenia z określonym abonentem telefonicznym podając jego kryptonim lub numer telefonu służbowego, na przykład:
 - „PK 544-21 TU PK 121 -00, POŁĄCZ TELEFONICZNIE Z PK 122-33”, – „JOWISZTU SATURN, POŁĄCZ TELEFONICZNIE ZE 134”.
4. W celu połączenia korespondenta radiowego z abonentem telefonicznym, radiooperator obsługujący stację stałą wykonuje następujące czynności:
 - 1) ustala czy żądany abonent telefoniczny jest uprawniony do uzyskiwania takich połączeń;
 - 2) wybiera numer żadanego abonenta centrali telefonicznej oraz ustala, czy zgłosił się właściwy abonent, po czym informuje go o mającej nastąpić rozmowie radiowo-telefonicznej;
 - 3) informuje korespondenta radiowego o gotowości abonenta telefonicznego do rozmowy przekazując:
 - a) kryptonim stacji żądającej połączenia – 1 raz,
 - b) zwrot „ŁĄCZE Z” – 1 raz,
 - c) kryptonim lub nazwę abonenta telefonicznego – 1 raz,
 - d) zwrot „PROSZE MÓWIĆ” – 1 raz,
na przykład: – „PK 544-21, ŁĄCZE Z PK 122-33, PROSZE MÓWIĆ”;
 - 4) prowadzi nastuch korespondencji.
5. Po zakończeniu rozmowy radiowo-telefonicznej:
 - 1) abonent inicjujący połączenie informuje o jej zakończeniu obsługę stacji stałej nadając:
 - a) kryptonim stacji stałej – 1 raz,
 - b) zwrot „TU” – 1 raz,
 - c) kryptonim stacji żądającej połączenia – 1 raz,
 - d) zwrot „KONIEC ROZMOWY” – 1 raz,
na przykład: – „PK 121 -00 TU PK 544-21 – KONIEC ROZMOWY”;
 - 2) operator stacji stałej po stwierdzeniu zakończenia rozmowy dokonuje rozłączenia abonentów.
6. Jeżeli uzyskanie połączenia z żądanym abonentem telefonicznym nie jest możliwe, radiooperator stacji stałej powiadamia o tym właściwego korespondenta radiowego, na przykład:
 - „PK 544-21 TU PK 121-00, PK 122-33 NIE ZGŁASZA SIE, ODBIÓR”.
7. W systemach cyfrowych lub przy korzystaniu z interfejsu telefonicznego proces połączenia radiowo-telefonicznego dokonywany jest automatycznie. W celu uzyskania połączenia z żądanym abonentem telefonicznym operator uprawnionego radiotelefonu po przejściu w tryb rozmowy radiowo-telefonicznej wybiera za pomocą klawiatury jego numer i po uzyskaniu połączenia prowadzi korespondencję. W celu uzyskania połączenia z żądanym abonentem systemu cyfrowego uprawniony abonent telefoniczny wybiera numer systemu cyfrowego i kolejno numer radiotelefonu żadanego abonenta.

Oddział 7

Wymiana telefonogramów w sieciach i kierunkach radiowych

§ 18.

1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach takich jak brak łączności telefonicznej czy niemożność przekazania telefonogramu ruchomym środkiem łączności, dopuszczalna jest wymiana telefonogramów w sieciach stałych, pod warunkiem że nie pogorszy to łączności radiowej kierowania i współdziałania. W przypadku nadawania informacji zamaskowanej należy podać nazwę kodu, który został użyty do jej maskowania. Tekst cyfrowy nadaje się w następujący sposób:

- 1) **grupy dwuznakowe:** 35, 22, 65 – trzydzieści pięć, dwadzieścia dwa, sześćdziesiąt pięć;
 - 2) **grupy trzuznakowe:** 271, 221 – dwieście siedemdziesiąt jeden, dwieście dwadzieścia jeden;
 - 3) **grupy czteroznakowe:** 5326 – pięćdziesiąt trzy dwadzieścia sześć;
 - 4) **grupy pięcioroznakowe:** 24981 – dwadzieścia cztery dziewięćset osiemdziesiąt jeden; – podczas nadawania między grupami zachowuje się krótkie przerwy, a przy słabej słyszalności zezwala się na powtórzenie każdej grupy przez podanie oddzielnych cyfr: jedyńka, dwójka, trójka, czwórka, piątka, ... zero.
2. Telefonogram nadaje się po uprzednim potwierdzeniu gotowości korespondenta do jego odebrania:
- 1) propozycja przyjęcia telefonogramu obejmuje nadanie:
 - a) kryptonimu stacji korespondenta – 1 raz,
 - b) zwrotu „TU” – 1 raz,
 - c) kryptonimu stacji własnej – 1 raz,
 - d) zwrotu „PRZYJMIJ TELEFONOGRAM” – 1 raz,
 - e) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „KM 212-11 TU KM 153-00, PRZYJMIJ TELEFONOGRAM, ODBIÓR”, – „JOWISZ TU KOTARA, PRZYJMIJ TELEFONOGRAM, ODBIÓR”;
 - 2) potwierdzenie gotowości odebrania telefonogramu obejmuje nadanie:
 - a) zwrotu „TU” – 1 raz,
 - b) kryptonimu stacji własnej – 1 raz,
 - c) zwrotu „JESTEM GOTÓW” – 1 raz,
 - d) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „TU KM 212-11, JESTEM GOTÓW, ODBIÓR”, – „TU JOWISZ, JESTEM GOTÓW, ODBIÓR”;
 - 3) tymczasowy brak gotowości odebrania telefonogramu obejmuje nadanie:
 - a) zwrotu „TU” – 1 raz,
 - b) kryptonimu stacji własnej – 1 raz,
 - c) zwrotu „CZEKAĆ” – 1 raz,
 - d) zwrotu „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „TU KM 212-11, CZEKAĆ, ODBIÓR”, – „TU JOWISZ, CZEKAĆ, ODBIÓR”.
3. Po uprzednim potwierdzeniu gotowości korespondenta, nadanie telefonogramu dokonuje się w następujący sposób podając:
- 1) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 2) kryptonim stacji własnej – 1 raz;
 - 3) numer telefonogramu – 1 raz;
 - 4) ilość grup (słów) – 1 raz;
 - 5) czas dostarczenia telefonogramu do nadania (dzień, miesiąc, godzina, minuta) – 1 raz;
 - 6) zwrot „ROZDZIAŁ” – 1 raz;
 - 7) adres (zakodowany kryptonim radiowy) – 1 raz;
 - 8) nazwa kodu korespondencyjnego – 1 raz;
 - 9) zwrot „ROZDZIAŁ” – 1 raz;
 - 10) tekst – 1 raz;
 - 11) zwrot „ROZDZIAŁ” – 1 raz;
 - 12) podpis zakodowany (kryptonim radiowy nadawcy) – 1 raz;
 - 13) zwrot „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „TU KM 153-00, 53, 25, 3008, 1040 ROZDZIAŁ KM 212-02 - POLONIA 01 ROZDZIAŁ tekst telefonogramu ROZDZIAŁ KM 153-00, ODBIÓR”, – „TU KOTARA, 53, 25, 3008, 1040 ROZDZIAŁ JOWISZ 500 - POLONEZ 02 ROZDZIAŁ tekst telefonogramu ROZDZIAŁ KOTARA, ODBIÓR”, – gdzie KM 212-02, JOWISZ 500 oznacza adresata, a KM 153-02 i KOTARA, oznacza podpis.
Do adresów i podpisów należy stosować kryptonimy osób funkcyjnych: adresata i nadawcy.
4. Jeżeli zachodzi potrzeba weryfikacji przekazanego telefonogramu, stosuje się potwierdzenie zwrotne całego lub części telefonogramu. W tym celu przed użyciem słowa „ODBIÓR” określającym zakończenie nadawania, nadaje się słowo „POWTÓRZ”.
5. Każdy odebrany telefonogram zostaje potwierdzony w postaci pokwitowania. Operator nadaje pokwitowanie nie czekając na żądanie operatora stacji, z której nadano telefonogram, w następujący sposób podając:
- 1) zwrot „TU” – 1 raz;
 - 2) kryptonim stacji własnej – 1 raz;
 - 3) zwrot „ODEBRAŁEM ...” – 1 raz;
 - 4) zwrot „ODBIÓR” – 1 raz,
na przykład: – „TU KM 212-11, ODEBRAŁEM, ODBIÓR”, – „TU JOWISZ, ODEBRAŁEM, ODBIÓR”.
6. Odpowiednio do wymagań operatora nadającego telefonogram, potwierdza się odbiór telefonogramu poprzez sprawdzenie zwrotne, polegające na powtórzeniu przez operatora stacji odbierającej pełnego tekstu telefonogramu wraz z nagłówkiem i podpisem. Operator w przypadku stwierdzenia błędów powtarza błędnie odebrane grupy (słowa), w celu dokonania korekty. Po dokonaniu korekty odbierający telefonogram powtarza korygowane grupy (słowa), po czym nadający potwierdza prawidłowość sprawdzenia zwrotnego, na przykład:
– „TU KM 153-00, ODEBRAŁEŚ PRAWIDŁOWO, ODBIÓR”; – „TU KOTARA, ODEBRAŁEŚ PRAWIDŁOWO, ODBIÓR”.
7. Nadawanie telefonogramów okólnikowych przez stacje pośredniczące realizowane jest w sposób określony w § 13 ust. 1-5, § 14 ust. 7-9 lub § 18 ust. 1.

§ 19.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia podpisania.

KOMENDANT GŁÓWNY STRAŻY GRANICZNEJ
gen. bryg. SG Leszek ELAS